

פוליסה לביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון (נזקי רכוש ונזקי רכוש צד שלישי) מהדורת 08/2017

מבוטח יקר,
מסמך זה והמסמכים הנלווים אליו, דהיינו הצעת הביטוח, המפרט וכן מסמכים נוספים שצורפו או שיצורפו בעתיד, מהווים את חוזה הביטוח (להלן: - "הפוליסה") שבינך, לבין הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה").

פוליסה זו הינה חוזה בין החברה לבין המבוטח ששמו נקוב במפרט, לפיו מסכימה החברה, תמורת דמי ביטוח, לשפות המבוטח למשך תקופת הביטוח בשל אבדן או נזק שיגרם לרכב המבוטח עקב מקרה הביטוח ובשל נזק לרכוש צד שלישי, הכל לפי תנאי פוליסה זו.

דמי הביטוח, תקופת הביטוח, ההשתתפות העצמית, שם המחירון וגבולות האחריות על פי פרק 2, נקובים במפרט המהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.

הזכויות והחובות ההדדיות שלך, המבוטח, ושל החברה, מפורטים בפוליסה.

ביכולתך לבחור לצורך הביטוח בפרקים אחדים של הפוליסה או בכלם. אם ברצונך לשנות את היקף הביטוח, להוסיף עליו או לחדש את תוקפו והחברה הסכימה לכך, יהוו בקשתך וכן המסמכים הנוספים שיישלחו אליך חלק מן הפוליסה.

לתשומת לבך, נזקי גוף יש לבטח בנפרד בהתאם להוראות פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש) התש"ל 1970, כאשר הביטוח יעשה בפוליסה נפרדת הכוללת תעודת ביטוח.

פוליסה זו נכתבה על פי ההוראות המפורטות בחוק חוזה הביטוח התשמ"א - 1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981, וכן התקנות שהותקנו מכוחם.

תוכן עניינים:

2	סעיף הגדרות כללי
3-5	פרק 1 - ביטוח רכב
6	פרק 2 - ביטוח אחריות לנזקי רכוש של צד שלישי
7-15	פרק 3 - תנאים כללים
17-18	פרק 4 - תוספות מיוחדות

הגדרות

אשר שמו נקוב במפרט.	"המבוטח"
הכשרה חברה לביטוח בע"מ.	"החברה"
רכב פרטי כהגדרתו של מונח זה בפקודת התעבורה (נוסח חדש) (להלן: "הפקודה"), לרבות רכב מסחרי כהגדרתו של מונח זה בפקודה שמשקלו עד 3.5 טון, למעט אופנוע.	"רכב פרטי"
מסמך המודפס ממערכות המחשב של החברה והכולל את הפרטים המיוחדים של חוזה הביטוח כגון שם המבוטח, כתובתו, מספר הפוליסה, תאור הסיכון המבוטח והכיסוי, דמי הביטוח, תקופת הביטוח, גובה ההשתתפות העצמית, שם המחירון, גבולות האחריות, תאריך ההדפסה וחתימת המבטח.	"מפרט הביטוח" ו/או "המפרט" ו/או "הרשימה"
כלי הרכב אשר נקוב במפרט הביטוח, לרבות האביזרים והמכלולים שבחבילה הבסיסית של דגם הרכב הקבועים במפרט היבואן ושלא ניתן לרכוש רכב בלעדיו, למזגן האוויר שבו, לאמצעי המיגון שהותקנו בו לפי דרישת המבטח, לאביזרים הנמצאים בו מכוח דין או לאביזרים הצמודים אליו שנקובים במפרט.	"כלי הרכב" ו/או "הרכב"
סך כל התשלומים שרשאית החברה לגבות ממבוטח במועד תחילת הביטוח בקשר לפוליסה זו. דמי הביטוח יצוינו בפוליסה כסכום אחד, נקוב במטבע ישראלי, הכולל את כל התשלומים שהחברה רשאית לגבות מהמבוטח עבור הביטוח במועד תחילת הביטוח.	"דמי הביטוח"
קובץ מחירים וכללים שיטתי, מקצועי ובלתי תלוי המשמש לקביעת ערך שוק של כלי רכב פרטיים מכל הדגמים, בין קונה מרצון ומוכר מרצון, שמתפרסם ומתעדכן באופן סדיר ושניתן לעיין בו בכל עת.	"מחירון"
שווי רכב שאינו נכלל במחירון כהגדרתו לעיל, ייקבע לפי הערכת שווי שתצורף למפרט.	"שווי רכב"
כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976.	"מס ערך מוסף"
מדד המחירים לצרכן המתפרסם מעת לעת על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.	"מדד"

פרק 1 - ביטוח רכב

- א. מקרה הביטוח**
- מקרה הביטוח הוא אבדן או נזק שנגרם לרכב הנקוב במפרט, לרבות האביזרים והמכלולים שבחבילה הבסיסית של דגם הרכב הקבועים במפרט היבואן ושלא ניתן לרכוש רכב בלעדיהם, למזגן האוויר שבו, לאמצעי המיגון שהותקנו בו לפי דרישת המבטח, לאביזרים הנמצאים בו מכוח דין או לאביזרים הצמודים אליו שנקובים במפרט כתוצאה מאחד הסיכונים המפורטים להלן, **ובלבד שלא בחרת לווטר על כיסויים אלה**, כולם או חלקם, לפי סעיף או להלן:
1. אש, ברק, התפוצצות, התלקחות.
  2. התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג שהוא.
  3. גניבה.
  4. כל נזק שנגרם עקב גניבה, תוך כדי גניבה ובעת ניסיון גניבה.
  5. שיטפון, סערה, שלג, ברד, התפרצות הר געש.
  6. מעשה זדון; **אלא אם נגרם מקרה הביטוח על ידך או על ידי מישהו מטעמך במתכוון, ובמקרה זה פטורה החברה מחבותה.**
- ב. ויתור על כיסויים**
- הנך רשאי, בשלב הצעת הביטוח ובהודעה מפורשת שתתועד בחברה ותצוין במפרט, לווטר על אחד מהכיסויים הבאים:
- (1) כיסוי ביטוחי למקרה של התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג שהוא, כאמור בסעיף א(2) לעיל.
  - (2) כיסוי למקרה גניבה כאמור בסעיף א(3) לעיל.
  - (3) כיסוי לפי פרק 1 כולו לפוליסה זו.
- לידיעתך, אם הנך בעל 40 כלי רכב פרטיים לפחות, המבוטחים כולם בחברה, הנך רשאי, בשלב הצעת הביטוח, בהודעה מפורשת לחברה אשר תתועד אצלה, לווטר על תחולת הוראות פוליסה זו כולה.
- ג. פריטים שאינם מכוסים**
- על אף האמור בסעיף א לעיל, **החברה לא תשפה אותך, המבוטח, בשל אבדן או נזק לצמיגים**, אלא אם כן ניזוקו או אבדו חלקים נוספים מהרכב עקב מקרה הביטוח.
- ד. קלקולים מכניים חשמליים או אלקטרוניים**
- קלקולים מכניים, חשמליים או אלקטרוניים שייגרמו לרכב אינם מכוסים** אלא אם כן נגרמו במהלך או עקב מקרה הביטוח.
- ה. דרכי הפיצוי**
- החברה תוכל על פי שיקול דעתה, לבחור בין דרכי הפיצוי הבאות:
תשלום ערך הנזק או האבדן במזומן, תיקון הרכב, החלפתו ברכב מסוג ואיכות דומים או החלפת חלק ממנו.

1.

חישוב הפיצוי

- תגמולי הביטוח שיגיעו לך המבוטח לפי פרק זה:
1. יחושבו וישולמו לפי האבדן או הנזק לרכב ביום קרות מקרה הביטוח, לרבות בשל ירידת ערך.
  2. יהיו בצירוף מס ערך מוסף כהגדרתו לעיל, למעט אם, אתה המבוטח, זכאי לניכוי מס תשומות.
  3. מובהר כי על החברה לציין במפרט האם כלולות ברכב תוספות או אביזרים צמודים אפשריים שאינם כלולים במחיר הרכב לפי המחירון שבחבילה הבסיסית של דגם הרכב הקבועים במפרט היבואן, והמשפיעים על שווי הרכב.
  4. מובהר כי שווי רכב שאינו נכלל במחירון, ייקבע לפי הערכת שווי שתצורף למפרט.

2.

רכב באבדן

1. נגרם לרכב אבדן גמור תשלם לך החברה את מלוא ערך הרכב ביום קרות מקרה הביטוח או תחליפו ברכב מסוג ואיכות דומים. בפוליסה זו: "רכב באבדן גמור" -
  - א. רכב שנגנב ולא נמצא בתוך 30 ימים מיום הגניבה.
  - ב. רכב ששמאי רכב מוסמך קבע לגביו כי נתקיימו בו אחד מאלה:
    - (1) הרכב יצא מכלל שימוש והנזק הישיר שנגרם לו, למעט נזק ישיר שנגרם מירידת ערך, הוא 60 אחוזים ומעלה משווי הרכב ביום קרות מקרה הביטוח כולל מסים;
    - (2) הרכב אינו ניתן עוד לשיקום והוא נועד לפירוק בלבד;

2. **בפוליסה זו "אבדן גמור להלכה" -**

- אם שמאי רכב מוסמך קבע כי שיעור הנזק שנגרם לרכב, למעט נזק ישיר שנגרם מירידת ערך הרכב, הוא לפחות 50 אחוזים משווי ביום קרות מקרה הביטוח, רשאית החברה לפצות אותך המבוטח כאילו נגרם לרכב אבדן גמור.
3. כאשר החברה תשלם לך את מלוא שווי הרכב או תחליפו ברכב אחר מסוג ואיכות דומים בשל אבדן גמור של הרכב או אבדן גמור להלכה של הרכב, תעבור הבעלות בשרידי הרכב לחברה.
4. עם שיפוי המבוטח בשל אבדן גמור או אבדן גמור להלכה, יפקע תוקף הפוליסה ולא תהיה לך, המבוטח, זכות להחזר דמי ביטוח.

ח.

אבדן גמור לרכב שלא שולמו בעדו מיסים

על אף האמור בסעיף ו(2) לעיל, אם נגרם אבדן גמור או אבדן גמור להלכה לרכב כתוצאה ממקרה ביטוח, המכוסה בפוליסה זו ולא שולמו כל המסים הממשלתיים בשל הרכב או שקוזז בגינו מס ערך מוסף, והחברה החליטה שלא לתקן את הרכב, תשלם לך החברה, תגמולי ביטוח לפי שווי של הרכב ללא מיסים או ללא מס ערך מוסף, לפי הענין, או תחליפו ברכב אחר מסוג ואיכות דומים, אבל, אם תמציא לחברה הוכחה כי אינך זכאי לפטור חוזר ממיסים או לקיזוז מס ערך מוסף, לפי הענין, על רכב אחר שבדעתך לרכוש במקום הרכב שנגרם לו אבדן גמור או אבדן גמור להלכה, תשלם לך החברה תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב עובר ליום קרות מקרה הביטוח, כאילו שולמו כל המיסים בעדו, או תחליפו ברכב מסוג ואיכות דומים. לאחר תשלום תגמולי הביטוח או החלפת הרכב, רשאית החברה לקבל ממך המבוטח את זכויותיך ברכב, למעט אביזרים ומכלולים שלגביהם אינך זכאי לתגמולי ביטוח; אם העברת הזכויות האמורה תלויה בתשלום מיסים כלשהם יחול תשלום זה על החברה.

- ט. נזק חלקי**
1. אם תיקון הרכב יחייב החלפת המרכב או חלקים ממנו או פנס, תבוצע ההחלפה בחלק המתאים לחלק המוחלף באיכותו, בתכונותיו ובתיאורו, והחברה תישא במלוא עלות החלפה זו.
  2. במקרה של נזק לחלק של הרכב שאינו מנוי בסעיף 1 לעיל, תהיה אחריות החברה כמפורט להלן:
    - א. בחרה החברה להחליף את החלק שאבד או ניזק, יוחלף החלק שאבד או ניזק בחלק המתאים לו באיכותו, בתכונותיו ובתיאורו בצירוף הוצאות התקנה.
    - ב. בחרה החברה לשלם לך, המבוטח, את ערך הנזק או האבדן במזומן - יחושב הסכום לתשלום כך שעבור רכב שגילו עד 9 שנים ישולם הנזק לפי ערכו של חלק דומה לזה שאבד או ניזק ללא ניכוי בלאי, ואילו לגבי רכב שגילו עולה מעל 9 שנים ישולם הנזק לפי ערכו הממשי של החלק שאבד או ניזק (דהיינו - בניכוי בלאי), לתשלומים האמורים יתווספו הוצאות התקנה.
    - ג. מבלי לגרוע מהוראות חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות) התשנ"ח-1998, בחרה החברה להחליף את החלק שאבד או ניזק ברכב שגילו עד שנתיים ביום קרות מקרה הביטוח, יוחלף החלק שאבד או ניזק בחלק מקורי או חדש, ובלבד שהוא מתאים לחלק המוחלף באיכותו, בתכונותיו ובתיאורו, ובצירוף הוצאות התקנה.
    - ד. בחרה החברה להחליף את החלק שאבד או ניזק ברכב שיש לגביו אחריות יצרן המותנית בתנאים מסוימים לגבי אופן תיקון הרכב, תפעל, ככל שתוכל, לפי הוראות האחריות האמורה. הוחלף החלק שאבד או ניזק שלא לפי התנאים המסוימים באחריות היצרן ואחריות היצרן הוסרה בשל פגם שנפל בהחלפה זו, תהיה החברה אחראית לפגם האמור.
    - ה. בסעיף זה "גיל הרכב" - הזמן שחלף מתהליך הרישום של הרכב לראשונה, כמצוין ברשיון הרכב.
- י. כיסוי הוצאות**
- במקרה שהרכב יצא מכלל שימוש עקב סיכון המכוסה לפי פוליסה זו, תשא החברה גם בהוצאות סבירות לשמירתו והעברתו למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק.

פרק 2 - ביטוח אחריות לנזקי רכוש של צד שלישי

- א. מקרה הביטוח**
מקרה הביטוח הוא חבות המבוטח בשל נזק שייגרם לרכוש צד שלישי כתוצאה משימוש ברכב בתקופת הביטוח.
- ב. גבולות הפיצוי**
1. החברה תשלם בשמך, המבוטח, את כל הסכומים שתהיה חייב בתשלומם לצד שלישי בשל מקרה הביטוח **עד לסכום הביטוח הנקוב במפרט לגבי נזקי רכוש של צד שלישי.**
    - א.1 על אף האמור בסעיף ג (2) א לפרק 3 שלהלן, הסכומים לפי סעיף קטן (1) לעיל, יכללו גם את ההוצאות המפורטות להלן של צד שלישי שרכבו ניזוק עקב תאונה:
      - (א) במקרה שהרכב יצא מכלל שימוש עקב סיכון המכוסה לפי פוליסה זו - הוצאות סבירות לשמירתו ולהעברתו של הרכב למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק והוצאות הגעתו של הצד השלישי למחוז חפצו לאחר התאונה.
      - (ב) שיפוי בשל הפסדים מוכחים של צד שלישי בשל תשלום השתתפות עצמית ואבדן הנחת העדר תביעות.
      - (ג) פיצוי בשל אבדן רווחים בזמן השבתתו של הרכב לצורך תיקונו, ובלבד שהרכב המושבת הוא רכב מסחרי שנמצא בבעלות צד שלישי ומשמש לעסקו.
    2. החברה תישא גם בהוצאות משפט סבירות שיהיה עליך, המבוטח, לשאת בשל מקרה הביטוח וזאת אף מעל לסכום הביטוח.
    3. **על אף האמור בסעיף 2 לעיל, אם נגרם מקרה הביטוח בזדון פטורה החברה מחבותה.**
- ג. הצמדת סכום הביטוח**
סכום הביטוח לענין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח.
- ד. טיפול בתביעות צד שלישי**
1. החברה רשאית, ולפי דרישת צד שלישי - חייבת, לשלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהחברה חייבת לך, המבוטח, ובלבד שהודיעה לך על כך בכתב כאמור בסעיף קטן 1א להלן, ואתה, המבוטח, לא התנגדת כאמור באותו הסעיף; ואולם טענה שהחברה יכולה לטעון כלפיק, המבוטח, תעמוד לה גם כלפי צד שלישי.
    - א.1 דרש צד שלישי מהחברה את תגמולי הביטוח כאמור בסעיף 1 לעיל, תודיע החברה לך, המבוטח, בכתב בתוך 7 ימי עסקים מיום הדרישה על הדרישה כאמור וכי אם לא תודיע לה על התנגדותך לתשלום הפיצוי בתוך 30 ימים, תשלם החברה לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהיא חייבת לך, המבוטח, ככל שהיא חייבת בתשלומם.
    - ב.1 החברה רשאית ליטול על עצמה או לנהל בשמך, המבוטח, את ההגנה של כל תביעה ועליך, המבוטח, להושיט לחברה, לפי בקשתה, עזרה הנחוצה לחברה לצורך יישוב תביעה של צד שלישי.
    - ג.1 החברה מתחייבת לפעול בשיתוף פעולה אתך, המבוטח, במאמץ לשמור על האינטרסים הלגיטימיים שלך, לרבות שמך הטוב.
- ה. חריגים לחבות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש**
החברה לא תהיה אחראית לתשלום כלשהו בשל חבות לענין נזק לרכוש שבבעלותך או נהג הרכב או לרכוש הנמצא בפיקוחך ובשמירתך, או בפיקוחו ובשמירתו של נהג הרכב או אחד מבני ביתכם.

פרק 3 - תנאים כללים

א. בני האדם הרשאים לנהוג ברכב:

בני האדם הרשאים לנהוג ברכב יהיו אחד או יותר מבין הנזכרים מטה כפי שנכתב במפרט ובתנאי שהם בעלי רישיון נהיגה בר תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג הרכב, או שהיו בעלי רישיון תקף בתאריך כלשהו במשך 24 חודשים שקדמו לנהיגה ברכב ולא נפסלו מלקבל או מלהחזיק רישיון כזה על פי הוראות חיקוק, פסק דין, החלטת בית משפט או רשות מוסמכת אחרת:

1. המבוטח;
2. אדם ששמו נקוב במפרט;
3. אדם הנוהג לפי הוראות המבוטח או ברשותו;
4. אדם הנמצא בשירות המבוטח ונוהג לפי הוראתו או ברשותו;
5. כל אדם הנוהג ברשותו, המבוטח, ובלוויית אדם מהמנויים בסעיפים 1, 2, 3 ו-4 לעיל.
6. אדם חסר רישיון נהיגה כמצוין בראש הסעיף, בתנאי שהוא מלווה בידי מורה נהיגה מוסמך בעל רישיון להוראת נהיגה או בעת מבחן נהיגה רשמי מטעם משרד התחבורה, בתנאי שהאדם מלווה בבחון מטעם משרד התחבורה.

ב. השימוש ברכב

השימוש ברכב יהיה לאחת או יותר מהמטרות המנויות להלן, כפי שנכתב במפרט:

1. למטרות חברתיות ופרטיות;
2. למטרות עסקו של המבוטח;
3. למטרת הוראת נהיגה;
4. הסעת נוסעים בשכר למטרות רווח;
5. השכרה;
6. סחר ברכב;
7. גרירה בשכר;
8. תחרות ומבחני כושר רכב;
9. עבודות חקלאיות;
10. הובלת סחורות בשכר.

ג. חריגים כלליים לחבות החברה

1. פוליסה זו אינה מכסה אבדן, נזק או חבות שאירעו מחוץ לשטח מדינת ישראל איזור יהודה ושומרון ואיזור חבל עזה.
2. פוליסה זו אינה מכסה:
  - א. נזק תוצאתי;
  - ב. אבדן או נזק שנגרמו בעת שהרכב היה מגויס לצה"ל;
  - ג. אבדן או נזק שנגרמו בשל מהומות, אלא אם נכתב אחרת במפרט.
  - ד. תביעה הנובעת מחבות שבחובה.
  - ה. אבדן או נזק שנגרמו בשל היות נהג הרכב נתון להשפעת סמים מסוכנים, כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג - 1973.
  - ו. אבדן או נזק שהם תוצאה של מלחמה, פעולת אויב, פיגועים חבלניים, התקוממות צבאית או עממית, מהפכה.

- ז. אבדן או נזק שהם תוצאה של קרינה מיננת, זיהום רדיואקטיבי, תהליכים גרעיניים וכל אבדן או נזק עקב חומר גרעיני או פסולת גרעינית.
ח. אבדן או נזק שהם תוצאה של רעידת אדמה, אלא אם נכתב אחרת במפרט.

ד. גילוי ושינוי בעניין מהותי

1. פוליסה זו הוצאה על סמך התשובות שנתת בהודעה שתועדה על ידי החברה, על כל השאלות שנשאלת בהצעה ששימשה בסיס לפוליסה, או בכל דרך אחרת, כפי שהתבקשת, ועל סמך ההנחה שהשבת תשובות מלאות וכנות על השאלות ולא הסתרת בכוונת מרמה עניין שידעת שהוא מהותי לחברה לצורך הערכת הסיכונים המבוטחים, ונקטת אמצעים למניעת נזקים שהחברה דרשה נקיטתם להקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו.
2. עניין מהותי הוא עניין ששאלה לגביו הוצגה בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת שתתועד אצל החברה ומבלי לגרוע מכלליות האמור גם העניינים הבאים:
- א. סוג הרכב, שנת יצורו, מספר הרישוי שלו, התוצר והדגם שלו, סוג תיבת ההילוכים;
ב. פטור ממסים לגבי הרכב במידה שישנו;
ג. תיאור השימוש ברכב והמקום שבו הוא מוחזק בדרך כלל;
ד. אמצעי המיגון של הרכב;
ה. זהות הבעלים, או המחזיקים דרך קבע ברכב ועיסוקיהם, תאונות שהיו מעורבים בהן ועבירות תנועה שבהן הורשעו בשלוש השנים שקדמו לעשיית הביטוח על פי פוליסה זו, פרט לעבירות תנועה שיש לגביהן ברירת קנס;
- ו. נזקים שאירעו לרכב או לצד שלישי בשלוש השנים האחרונות כתוצאה מסיכונים הכלולים בביטוח זה, למעט בתקופה שבה הרכב לא היה בבעלות המבוטח;
ז. פרטים אודות מבטחים קודמים שביטחו את הרכב.
3. במידה ולא השבת תשובות מלאות וכנות לשאלות בעניינים המהותיים או שהסתרת מהחברה בכוונת מרמה עניין מהותי, או שלא נקטת באמצעים שדרשה החברה לשם הקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו, תהיה החברה רשאית לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותה, והכל על פי הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981 (להלן: "החוק").
4. עליך, המבוטח, להודיע לחברה במשך תקופת הביטוח על כל שינוי שחל בענין מהותי מיד עם היוודע לך על כך. במידה ולא תודיע לחברה בדבר שינוי כאמור, תהיה החברה רשאית לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותה על פי הוראות החוק.
5. עליך, המבוטח, למסור לחברה, לפי בקשתה, דו"ח תביעות, כמשמעותו בסעיף יח לפרק זה.

ה. ביטוח כפל

1. אם בוטח הרכב בפני הסיכונים הכלולים בפוליסה זו אצל יותר מחברת ביטוח אחת לתקופות חופפות, עליך להודיע על כך לחברה מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או מיד לאחר שנודע לך על כך.
2. בביטוח כפל אחראיות החברות המבטחות כלפיך, המבוטח, לחוד על מלוא סכום הביטוח, ובין לבין עצמן, הן יישאו בתשלום תגמולי הביטוח לפי היחס שבין סכומי הביטוח.

ו. הארכת הביטוח

- ו. כל הארכת של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה של החברה ושלך המבוטח.

ז. תשלום דמי הביטוח וסכומים אחרים

1. דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים ממך לחברה בקשר לפוליסה זו, ישולמו במלואם תוך 30 ימים מיום תחילתה של תקופת הביטוח, או מיום בו הגישה לך החברה את החשבון בעד דמי הביטוח, לפי המאוחר, או במועדים אחרים שפורטו במפרט.
2. לא שולם סכום כלשהו המגיע ממך לחברה במועדו, יישא הסכום שבפיגור ריבית שנתית כנקוב במפרט ו/או הפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני היום שנקבע לתשלום ובין המדד שפורסם שסמוך לפני יום התשלום בפועל.
3. לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך 15 יום לאחר שהחברה דרשה ממך בכתב לשלמו, רשאית החברה, להודיע לך בכתב, כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן; אם נקבע מוטב במקומך, והקביעה היתה בלתי חוזרת, רשאית החברה לבטל את הביטוח אם הודיעה למוטב הבלתי חוזר בכתב על הפיגור האמור והמוטב הבלתי חוזר לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.
4. אין בביטול הביטוח, על פי סעיף זה, כדי לגרוע מחובתך לסלק את הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור, וכן את הוצאות החברה.

ח. השתתפות עצמית

1. בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק 1 לפוליסה זו, פרט למקרה ביטוח שגרם לרכב לאבדן גמור או לאבדן גמור להלכה, ינוכה מתגמולי הביטוח סכום של השתתפות עצמית הקבוע במפרט לגבי כל תביעה ובהתאם לסוג הנזק שנגרם, ובלבד שלעניין השתתפות עצמית לנזק של ירידת ערך יחולו הכללים המפורטים בסעיפים א1. ו-ב1. להלן.
  - א1. השתתפות העצמית הבסיסית לנזק של ירידת ערך בפוליסה זו לא תעלה על 1.5% מסכום הביטוח(להלן: "השתתפות עצמית בסיסית") זולת אם בחרת בחתימתך בהצעת הביטוח (להלן: "נספח ירידת ערך"), בהשתתפות עצמית אחרת שהוצעה לך על ידי החברה והדבר צוין גם במפרט הפוליסה, בכפוף לכללים הבאים: (1) ההשתתפות העצמית לנזק של ירידת ערך לא תעלה על ההשתתפות העצמית הגבוהה ביותר שאושרה לחברה לעניין זה, בהתאם לצו הפיקוח על עסקי ביטוח (תוכניות ביטוח חדשות ושינוי תוכניות) התשמ"ב-1981 (להלן: "הצו").
  - (2) כנגד ההשתתפות עצמית לנזק של ירידת ערך תקבל הנחה מתאימה בדמי הביטוח המקובלים בחברה בנוסף להנחות מקובלות אחרות בהתאמה לרמות השונות של השתתפות עצמית שהחברה תציע לך, כפי שאישר המפקח במסגרת אישור התעריף לפי הצו.
  - ב1. במידה ולא חתמת על נספח ירידת ערך שבו בחרת בהשתתפות עצמית אחרת שהוצעה לך על ידי החברה מתואר בסעיף א1. לעיל, תחול ההשתתפות העצמית הבסיסית על נזק של ירידת ערך, בכל מקרה ביטוח, ואולם תהיה רשאי לשנות את שיעור ההשתתפות העצמית הבסיסית, למפרע מיום תחילת תקופת הביטוח, אם תודיע על כך לחברה תוך 30 ימים מקבלת המפרט שבו צוינה השתתפות עצמית בסיסית. במידה ותודיע על שינוי כאמור, יחולו דמי הביטוח בהתאמה מתחילת תקופת הביטוח.
2. בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק 2 לפוליסה זו, תשלם החברה לצד שלישי את כל הסכומים שאתה, המבוטח, תהיה חייב לשלם כאמור בסעיף ב לפרק 2 לפוליסה זו. החברה תגבה ממך, המבוטח, את סכום ההשתתפות העצמית הקבוע במפרט בשל מקרה הביטוח ולא תנכה את סכום ההשתתפות העצמית מהסכומים המשולמים לצד שלישי.

3. על אף האמור בסעיף קטן 2 לעיל, אם הסכום שהנך, המבוטח, חייב לשלם לצד שלישי שווה לסכום ההשתתפות העצמית, או קטן ממנו, תשא בעצמך בתשלום לצד השלישי והחברה לא תהיה חייבת לשלם לצד השלישי כל סכום שהוא.

4. מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים 1 ו-2 לעיל, בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרקים 1 ו-2 לפוליסה זו, תחויב בסכום אחד של השתתפות עצמית, שלא יעלה על הגבוה מבין הסכומים הקבועים במפרט.

ט. החזרת היקף הכיסוי לקדמותו

עם תשלום תגמולי הביטוח לך, המבוטח, או לצד שלישי בשל מקרה ביטוח במשך תקופת הביטוח, תשיב החברה את היקף חבותה לפי פוליסה זו לקדמותו, כפי שהיה סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. החברה רשאית לגבות דמי ביטוח בגין השבת היקף הביטוח לקדמותו, אשר יחושב כדלהלן:

1. כאשר שולמו תגמולי הביטוח לפי פרק 1 לפוליסה - כאחוז מסכום תגמולי הביטוח ששולמו בשיעור שהתיר המפקח לאותו רכב לפי גילו ולתקופת הביטוח שנותרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי הפוליסה כמפורט במפרט.
2. כאשר שולמו תגמולי הביטוח לצד שלישי לפי פרק 2 לפוליסה - כגובה דמי הביטוח הנגבים עבור ביטוח בגובה הסכום ששולם כתגמולי ביטוח לצד שלישי בערכו ביום מקרה הביטוח, יחסית לתקופת הביטוח שנותרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי הפוליסה כמפורט במפרט.

י. החלפת רכב

1. במידה והחלפת את רכבך המבוטח בחברה בתוך תקופת הביטוח ורכשת רכב חליפי, תוכל, בהודעה לחברה, ובהסכמתה, להעביר את הכיסוי לפי פוליסה זו לרכב החליפי.
2. היו ביום ההחלפה, דמי הביטוח עבור הרכב המוחלף נמוכים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, תשלם לחברה את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה בתוך 30 ימים מיום ההחלפה.
3. היו ביום ההחלפה, דמי הביטוח עבור הרכב המוחלף גבוהים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, תשלם לך החברה את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה בתוך 30 ימים מיום ההחלפה.
4. אין באמור בסעיפים קטנים 1, 2 ו-3 לעיל כדי למנוע מהחברה לדרוש תשלום לכיסוי הוצאותיה בשל העברת הכיסוי הביטוח לפי תעריפיה המאושרים.

יא. השבתה

1. במהלך תקופת הביטוח, אתה, המבוטח, רשאי להודיע לחברה מראש על השבתת הרכב והעמדתו בלא שימוש לתקופה שלא תפחת מ-30 ימים ושלא תעלה על מספר הימים שנותרו עד לתום תקופת הביטוח (להלן: "תקופת השבתה").
2. במידה ואתה, המבוטח, הודעת לחברה כאמור בסעיף קטן 1 לעיל, לא תנהג ברכב ולא ינהג בו גם מי מטעמך במהלך תקופת השבתה ואם תנהג ברכב או מי מטעמך ינהג ברכב, הרי שלא יחול כיסוי לפי סעיף א' 2 לפרק 1 לפוליסה זו.
3. תקופת השבתה תסתיים במועד הקבוע בהודעתך, ובמידה ולא ננקב בהודעה האמורה מועד כאמור, תסתיים תקופת השבתה בתום תקופת הביטוח או עם קבלת הודעה ממך, המבוטח, על סיום תקופת השבתה, לפי המוקדם מביניהם.
4. בתום תקופת השבתה, תשיב לך החברה את החלק היחסי מדמי הביטוח בשל כיסוי לפי סעיף א' 2 לפרק 1 לפוליסה זו, ששילמת בעד תקופת השבתה.

- י.ב. ביטול הביטוח**
1. אתה, המבוטח, רשאי לבטל את הביטוח בכל עת לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתך. הביטוח יתבטל במועד שבו מסרת על כך הודעה לחברה. במקרה כזה החברה תחזיר לך, המבוטח, בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את דמי הביטוח ששולמו על ידך בעד התקופה שלאחר מועד כניסת הביטול לתוקף, בהפחתת סכומים אלה:
    - (א) בעד תקופה של עד שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף, לרבות אם לא נכנסה לתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים;
    - (ב) בעד תקופה העולה על שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח, החל ביום השמיני.
  2. על אף האמור בסעיף קטן 1 לעיל, במידה וביטול הפוליסה התבקש על ידך עקב העברת בעלות הרכב המבוטח, עקב החזרת רישיון הרכב למשרד הרישוי או עקב פטירת הנהג ששמו נקוב כנהג יחיד במפרט, תחזיר לך החברה את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו. החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבתה ממך החברה ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, לבין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית (להלן: "החלק היחסי").
  3. מבלי לגרוע מזכויות החברה על פי דין, רשאית החברה לבטל את הביטוח לפני תום תקופת הביטוח, ובלבד שהודעה על כך, שבה ייכללו הנימוקים לביטול, תישלח אליך, המבוטח, בדואר רשום 45 ימים לפחות לפני התאריך שבו יתבטל הביטוח.
  4. במידה והחברה ביטלה את הפוליסה, תחזיר לך, המבוטח, בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו.
  5. כל הסכומים שיוחזרו לפי סעיף זה ישתנו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע תשלום דמי הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני מועד החזרת דמי הביטוח. אם דמי הביטוח שולמו לשיעורין, ישתנה כל סכום בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע התשלום לבין המדד שפורסם סמוך לפני השבת דמי הביטוח.
  6. על אף האמור בסעיף זה פוליסה משועבדת תתבטל 30 ימים לאחר שניתנה התראה על הביטול לבעל השעבוד.

- י.ג. תביעה לתגמולי ביטוח**
1. קרה מקרה ביטוח, עליך, המבוטח, או המוטב, להודיע על כך לחברה מיד לאחר שנודע לך או למוטב על כך.
  2. תביעה לתשלום תגמולי ביטוח על פי הפוליסה תוגש לחברה ותתועד אצלה. אין באמור למנוע מהחברה לדרוש שהתביעה תוגש בכתב.
  3. עליך, המבוטח, או על המוטב, לפי הענין, למסור לחברה, תוך זמן סביר לאחר שנדרשת לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה ואם אינם ברשותך, עליך לעזור לחברה, ככל שביכולתך, להשיגם. המבוטח יהיה רשאי להגיש העתק של המסמכים האמורים באופן דיגיטאלי, ולכל הפחות, באמצעות דואר אלקטרוני, במסרון, ובחשבון האישי המקוון של המבוטח.
  4. החברה, מיד לאחר שקיבלה הודעה ממך, המבוטח, או המוטב על קרות מקרה הביטוח, תעשה את הדרוש לבירור חבותה.
  5. תגמולי הביטוח ישולמו תוך 30 ימים מהיום שהיו בידי החברה המידע והמסמכים הדרושים לבירור חבותה, ולגבי גניבה אשר בעקבותיה לא נמצא הרכב במשך 30 ימים, תוך 7 ימים מהיום האמור.
  6. תגמולי הביטוח המשולמים לצד שלישי או המשולמים לך, המבוטח, ישתנו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד קרות מקרה הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלום בפועל, וכן תיווסף להם ריבית צמודה בשיעור שנקבע לפי ההגדרה "הפרשי הצמדה וריבית", בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, מתום 30 ימים מיום מסירת התביעה. מובהר כי אין בהוראה זו כדי

- לגרוע מסמכות בית המשפט לפי החוק האמור.
7. החברה רשאית לקזז מתגמולי הביטוח לפי פרק 1 לפוליסה זו, כל סכום קצוב שהנך, המבוטח, חייב לחברה בשל פוליסה זו או בשל פוליסה אחרת ואם קיים חשש ממשי לאי-פירעון החוב, רשאית החברה לקזז את יתרת דמי הביטוח שטרם הגיע מועד תשלומם או חיוב אחר שטרם הגיע מועד קיומו.
8. תגמולי ביטוח לא יכללו מס ערך מוסף לזכאי בניכוי מס תשומות.

י.ד. הודאה ללא הסכמת החברה

במידה והמבוטח או אדם מטעמו, שילם פיצוי בקשר למקרה ביטוח המכוסה לפי פוליסה זו, הודה בחבות, הציג, הבטיח או התחייב לפיצוי כאמור, ללא הסכמת החברה מראש, לא יחייב הדבר את החברה.

י.ו. מקדמות ותגמולים שאינם שניים במחלוקת

1. בקרות מקרה הביטוח תהיה אתה המבוטח או הצד השלישי לפי העניין, זכאי לקבל מהחברה מקדמה או התחייבות כספית שתאפשר לך לקבל שירות לתיקון הנזק על חשבון כספים שיגיעו מהחברה לפי תנאי פוליסה זו.
2. תגמולי ביטוח שאינם שניים במחלוקת ישולמו תוך 30 יום מהיום שנמסרה לחברה תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.
3. סכומים ששולמו לך המבוטח, או לצד שלישי על פי האמור לעיל, ינוכו מתגמולי הביטוח הסופיים שישולמו. בחישוב הניכוי ישתנו הסכומים שינוכו בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן בין המדד שפרסם סמוך לפני תשלומם לבין המדד שפורסם לפני יום תשלום הסכום הסופי של תגמולי הביטוח.
4. התשלום הסופי והמלא של תגמולי הביטוח למקרי נזק המכוסים לפי פרק 1 ייעשה לאחר שהמצאת אתה המבוטח הוכחות סבירות כי תקנת את הנזק לרכב.

י.ז. התיישנות

תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח לפי פוליסה זו היא שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח, אלא אם כן נקבעה תקופה אחרת לפי החוק. התביעה לתגמולי ביטוח עקב נזק המכוסה לפי פרק 2 לפוליסה זו, לא תתיישן כל עוד לא התיישנה תביעת צד שלישי נגדך, המבוטח.

י.ז. תחלוף

1. היתה לך המבוטח, בשל מקרה הביטוח גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי צד שלישי שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו לחברה, מששילמה החברה לך או למוטב תגמולי ביטוח ובשיעור התגמולים ששילמה.
2. החברה אינה רשאית להשתמש בזכות שעברה אליה לפי סעיף זה באופן שיפגע בזכותך לגבות מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי מעל התגמולים שקיבלת מהחברה.
3. קיבלת המבוטח, מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי, שהיה מגיע לחברה לפי סעיף זה, עליך להעבירו לחברה. עשית פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה לחברה, עליך לפצותה בשל כך.
4. קיבלה החברה מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי שהיה מגיע לה לפי סעיף זה, עליה לעדכן אותך, המבוטח, על כך בתוך 15 ימים.
5. החברה לא תעשה שימוש בסעיף זה אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכוונה בידי אדם שלישי שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קרבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם.

- יח. דו"ח תביעות**
1. בתום 11 חודשים מתחילת תקופת הביטוח - בביטוח לשנה אחת, או בתום תקופת הביטוח - בביטוח לתקופה הקצרה משנה, תשלח לך החברה דוח תביעות שבו יצוין אם הגשת, עד למועד האמור, תביעה או תביעות לכל שנת ביטוח. דוח התביעות יצוין פירוט של כל מקרה ביטוח שבשלו הגשת תביעה כאמור, לרבות מספר הרכב המבוטח, מועד מקרה הביטוח, הסכום ששולם, סוג הכיסוי, סוג התביעה (נזק עצמי או צד שלישי), האם התקבל בחברה פיצוי או שיפוי מצד שלישי בשל התביעה, ואת שיעור או סכום ירידת הערך שנקבע, בתקופה של שלוש השנים שקדמו למועד הדוח או בתקופה שבה היית מבוטח בחברה, לפי התקופה הקצרה ביניהם.
  2. הוגשה תביעה, ראשונה לאחר תום 11 חודשים מתחילת תקופת הביטוח, תשלח החברה דו"ח מתקן מיד עם הגשת התביעה.
  3. בסעיף זה, "תביעה" - תביעה לתגמולי ביטוח לפי סעיף י"ג לעיל, בשיעור העולה על 35% מהיקף דמי הביטוח למלוא תקופת הביטוח.

- יט. הערכת נזק ומינוי שמאי**
1. **הערכת הנזק לאחר קרות מקרה הביטוח**
    - א. לאחר קרות מקרה הביטוח ולפני תיקון הנזק לרכב, אתה, המבוטח, רשאי לבחור שמאי חוץ מתוך רשימת שמאי החוץ על מנת להעריך את הנזק לרכב (כמפורט בסעיף 2 להלן).
    - ב. במקרה בו תודיע לחברה כי אין לך, המבוטח, העדפה לקבל שירות משמאי מסוים, החברה תבחר עבורך שמאי מתוך רשימת שמאי החוץ של המחוז הרלוונטי, כאשר הבחירה תעשה באופן אקראי שיבטיח כי לא תהיה בכל עת העדפה כלשהי בבחירת שמאי מסוים על פני שמאי אחר. החברה תעביר לך, המבוטח, את פרטי שמאי החוץ באופן מיידי, לרבות הפרטים הנדרשים לשם ההתקשרות עימו. השמאי יערוך את הצעת התיקון והשומה על פי שיקול דעתו המקצועי, ובהתאם להוראות כל דין, לרבות הוראות חוזר המפקח והוראות משרד התחבורה הנוגעות לעניין.
    - ד. עם סיום הצעת התיקון או השומה, יעביר השמאי עותקים מהן לך, המבוטח, לחברה ולמוסך.
    - ה. החברה והשמאי יתעדו וישמרו את כל החומר הנוגע להערכת הנזק, לרבות כל התכתבות, הצעת תיקון ושומה הקשורה בתיק התביעה ובתיקון הרכב וזאת למשך שלוש שנים לפחות. החברה והשמאי יעבירו לך, המבוטח, בסמוך לאחר דרישתך לעשות כן, כל מסמך ומידע שתדרוש בעניין הערכת הנזק.
      1. הצעת התיקון של שמאי החוץ יהיו הצעת התיקון והשומה הקובעות, אלה אם כן הציגה החברה בכתב הצעת תיקון או שומה נגדיות (של כל שמאי שהוא) והודיעה על רצונה לערער על הצעת התיקון או השומה לשמאי מכריע כמפורט להלן, לא יאוחר מיום עבודה אחד מיום עריכת הצעת התיקון על ידי שמאי החוץ ומסירתה לחברה או שבוע ממועד העברת השומה לחברה לפי העניין.
      2. אתה, המבוטח, תהיה רשאי לערער על הצעת התיקון או על השומה של שמאי החוץ ובלבד שתציג הצעת תיקון נגדית ותודיע על רצונך לערער לפני תיקון הרכב, או תציג שומה נגדית לא יאוחר משבוע לאחר שנמסרה לך השומה של שמאי החוץ.
      - ח. בערעור על השומה של שמאי החוץ בפני שמאי מכריע ניתן לערער רק על אותם עניינים שלא נקבעו בהצעת התיקון, על אותם עניינים שנכללו בהצעת התיקון אך שונו בשומה, או על אותם עניינים שיכלו להתברר במהלך תיקון הרכב בלבד.

- ט. החברה תישא במלוא עלות שכר הטרחה של שמאי החוץ; **לחילופין:**
- י. החברה תאפשר לך, המבוטח, לבחור בשמאי אחר והחברה רשאית להתנות בחירה כאמור בכך שאתה, המבוטח, תאפשר לשמאי מטעם החברה לבדוק את הרכב טרם תיקונו. במידה והחברה תהיה מעוניינת בכך, החברה תשלח שמאי מטעמה לבדיקת הרכב לא יאחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת הצעת התיקון של השמאי האחר. שומה זו לא תהיה השומה הקובעת כמפורט בסעיף קטן(ו). אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו שלך, המבוטח, לקבל החזר עבור עלות שכר הטרחה של השמאי האחר, ככל שעומדת לך זכות זו.
- 2. רשימת שמאי חוץ**
- א. לרשותך, המבוטח, עומדת רשימת שמאים לכל מחוז בפיזור גיאוגרפי נאות (להלן: "הרשימה" ו/או "רשימת שמאי חוץ").
- ב. הרשימה תכלול לפחות שמאי אחד לכל 2,000 כלי רכב שהיו מבוטחים בביטוח רכב רכוש בחברה ביום האחרון של השנה הקלנדרית החולפת, כאשר ניתן להוסיף שמאים בכל עת.
- ג. בכל מקרה, מספר השמאים בכל מחוז לא יפחת משבעה.
- ד. כמו כן, לרשותך, המבוטח, עומדת רשימת שמאי חוץ נוספת עבור כלי רכב שאינם אחד מאלה: כלי רכב פרטיים או מסחריים עד 3.5 טון או אופנועים. מובהר כי רשימות אלה יכולות להיקבע גם שלא על פי מחוזות, ובלבד שנכללו בכל רשימה חמישה שמאים לפחות.
- 3. מנגנון שמאי מכריע**
- א. איגוד חברות הביטוח ואיגוד השמאים ירכיבו רשימת שמאים מכריעים, אשר ישומו את הנזק בכל מקרה של מחלוקת בין שתי הצעות תיקון או שתי שומות. הרשימה תכלול מספר סביר של שמאים בפיזור גיאוגרפי נאות והיא תהיה זמינה לציבור, לרבות באמצעות האינטרנט.
- ב. במידה ואתה המבוטח, או החברה, יודיעו על רצונם לערער על הצעת התיקון או השומה כאמור בסעיפים ט"ז 1 ('ו-ז') ייקבע השמאי המכריע אקראית מתוך רשימת השמאים המכריעים. השמאי המכריע לא יהיה שמאי בית או שמאי חוץ של החברה.
- ד. השמאי המכריע ייתן חוות דעתו לא יאחר מיום עבודה אחד לאחר שקיבל את הצעות התיקון או שבעה ימים מיום שקיבל את השומות של שני השמאים.
- ה. שכרו של השמאי המכריע יקבע מראש. השמאי המכריע יקבע גם את אופן חלוקת שכרו ועלות הצעת התיקון הנגדית או השומה הנגדית שלך, המבוטח, בשים לב לתוצאת הערעור. עלות הצעת התיקון או השומה הנגדית של החברה תהיה על חשבונה.
- 4. השפעה על שמאים, הליך השומה ותיקון הרכב**
- מבטח, סוכן ביטוח, מבוטח, מוסך או כל גורם רלוונטי אחר לא ישפיעו (מעבר להעברת מידע רלוונטי) על שיקול דעתו המקצועי הבלתי תלוי של שמאי הקובע שומה עבורך המבוטח ובכלל זה:
- א. לא תוטל כל הגבלה שהיא עליך המבוטח לפנות ישירות לשמאי. לעניין זה, החברה לא תדרוש ממך, המבוטח, לפנות לשמאי בכפוף לפניה ראשונה לחברה, ודרישה כאמור משמעה הגבלה. יובהר כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מחובתך להודיע לחברה על מקרה הביטוח מיד לאחר שנודע לך על קרות המקרה ועל זכותך לתגמולי ביטוח בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981.
- ב. בהליך הערכת הנזק אסורה מעורבות כלשהי של כל גורם זולת שמאי החוץ. אין בהוראה זו כדי למנוע מהחברה להעביר לשמאי מידע לפני עריכת השומה כגון מידע לגבי כיסוי ביטוחי, פרטי הפוליסה, תנאי הפוליסה, הרחבות וכדומה.

- ג. לאחר מסירת הצעת התיקון, אתה המבוטח, והחברה, רשאים להעלות בפני שמאי החוץ הערה בעניין טכני בלבד הנוגע להצעת התיקון ואשר אין בה השפעה כלשהי על שיקול דעתו המקצועי של השמאי. לעניין זה, "הערה בעניין טכני" משמעה, הערה בדבר טעות לשון, טעות בחישוב, השמטה מקרית, הוספת דבר בשוגג וכדומה. השמאי ימסור גם את הצעת התיקון המעודכנת למוסך, לחברה ולך, המבוטח, בצרוף הסבר לגבי הבדלים בין הצעת תיקון זו לבין הצעת התיקון בהתאם למנגנון הקבוע בסעיפים ט"ז 1 (ו'–ז') לעיל.
- ד. לא ינחו את השמאי בהוראות המגבילות את שיקול דעתו המקצועי, לרבות בעת הגדרת הרכב "באבדן גמור" גם אם הנזק הגולמי לרכב נמוך מ-60%.
- ה. לא יטילו על השמאי מטלות שאינן עולות בקנה אחד עם תפקידו כשמאי, ובפרט:
- (1) לא ידרשו ממנו להפנות מבוטחים למוסכי הסדר או מוסכים מסוימים אחרים;
- (2) לא ידרשו ממנו לחתום על טפסים לבדיקת רכב לאחר תיקון;
- ו. סוכן ביטוח, מוסך, שמאי או כל גורם אחר לא ישולמו עמלה מכל סוג, לרבות טובת הנאה כלשהי, האחד למשנהו, בקשר להסדר זה.
- ז. מבטח, סוכן ביטוח, מוסך או שמאי לא יעניקו או יקבלו עמלה או כל טובת הנאה, לרבות בדרך של הנחות בהשתתפות עצמית, מתן רכב חלופי וכיו"ב, במסגרת ואגב הליך בחירת זהות השמאי.
- ח. סוכן ביטוח המעורב בהליך בחירת השמאי יעשה זאת לטובת מיצוי זכויותיו שלך, המבוטח, בלבד ולפי שיקול דעתו המקצועי.

5. גילוי נאות

- א. סעיף ט"ז לפרק 3 בפוליסה זו, מקיים את הדרישה למסור לך, המבוטח, במועד כריתת חוזה הביטוח הסבר אשר יכלול מידע כללי בנוגע לבחירת שמאי והליך השומה, בדבר הזכויות העומדות לך, המבוטח, על פי הפוליסה, וכן בדבר הצעדים שעליך לנקוט לשם מימוש זכויות אלה.
- ב. רשימת שמאי החוץ המעודכנת יהיו זמינים לך, המבוטח, ולכלל הציבור, בין היתר, באמצעות אתר האינטרנט של החברה, ויועברו לך, המבוטח, בכל מועד, על פי דרישתך, באמצעות פקס ודואר אלקטרוני.
- ג. במקרה בו תודיע לחברה, אודות מקרה ביטוח, החברה תיידע אותך במועד קרות מקרה הביטוח כי עומדת לך, המבוטח, הזכות לבחור שמאי חוץ או שמאי אחר, תוך שתסביר לך את ההבדלים ביניהם, וכן תיידע אותך בדבר דרכים העומדות לרשותך לשם קבלת רשימת שמאי חוץ והסבר זה, ותציע לך, המבוטח, לקבל את הרשימה המעודכנת של שמאי החוץ ואת ההסבר באמצעות פקס ודואר אלקטרוני.
- ד. החברה תמסור לך, המבוטח, טרם תיקון הרכב, את כל הצעות התיקון שהגיעו לידיה וכל מסמך רלוונטי אחר אשר הועבר אליה אגב השומה. בנוסף, החברה תמסור לך, המבוטח, את דו"ח השמאי הסופי סמוך לאחר השלמתו. דוחות אלה יכללו בין היתר, על פי העניין את כל אלה:
- (1) תיאור זיהוי הרכב נשוא השומה;
- (2) פרוט הנזק הפיזי שנגרם בשל מקרה הביטוח, לרבות תיאור מילולי של הנזק;

- (3) הערכה כספית של הנזק, לרבות ירידת ערך, בשל מקרה הביטוח ואופן חישובם, לרבות:
- החלפים שבהם יש להשתמש לתיקון הנזק תוך ציון המספר הקטלוגי שלהם או ציון ותיאור החלף: חדש / משומש / משופץ, מקורי/ תחליפי, שם היצרן, ארץ ייצור, שם היבואן וכל פרט ונתון מזהה.
  - מחירי החלפים.
  - מספר שעות העבודה הנדרשות לתיקון הנזק, כולל, פירוט השעות הנדרשות עבור כל אחד מסעיפי התיקון השונים.
  - מחירי שעת עבודה.
  - אופן חישוב שווי הרכב לעניין ירידת הערך ואופן חישוב ירידת הערך.
  - אופן חישוב שווי הרכב במקרה של אבדן מוחלט
  - כל מידע עובדתי נוסף עליו מתבססת השומה.
  - פרטי ערך השומה וחתימתו בהתאם להוראות הדין.
- ה. במידה ותסכים, החברה תהיה רשאית להעביר לך, המבוטח, את המסמכים כאמור בסעיף קטן (ד) באמצעות אתר האינטרנט שלה או באמצעות משלוח דואר אלקטרוני לך, המבוטח.

- יז. הודעות**
- הודעה של המבוטח או של המוטב לחברה תינתן לחברה לפי אחד מאלה:
1. מען החברה כמצוין בכותרת הפוליסה, או כל מען אחר בישראל שהחברה תודיע למבוטח או למוטב מזמן לזמן.
  2. במשרדו של סוכן הביטוח הרשום בפוליסה - לפי מענו כמפורט בה, או לפי כל מען אחר בישראל שעליו יודיע סוכן הביטוח הנזכר, או החברה למבוטח, או למוטב מזמן לזמן.
  3. כל דרך אחרת שהחברה תודיע עליה למבוטח מזמן לזמן.

פרק 4 - תוספות מיוחדות

התוספות שלהלן יחולו, רק אם צוינו במפורש במפרט:

א. ביטוח מערכות קול וקשר (מכשירים חשמליים ואלקטרוניים שאינם חלק אינטגרלי מהרכב) החברה תשלם לך עבור אבדן או נזק, כתוצאה מהסיכונים המבוטחים על פי פרק 1, את ערך הנזק אך לא יותר מסכום הביטוח הנקוב ברשימה אשר נגרמו לכל מכשיר חשמלי, שאינו חלק מהחבילה הבסיסית של דגם הרכב הקבוע במפרט היבואן ואשר אינו אביזר הנמצא ברכב מכוח דין או צמוד אליו, המותקן ברכב התקנה של קבע, אם הוא מצוין במפרט.

הרחבה זו אינה מכסה אנטנות, תקליטים, מכשירים אור-קוליים או קסטות. ההשתתפות העצמית בכל מקרה של תשלום על פי תוספת זו תהיה לפי הנקוב במפרט.

ב. ביטוח הגנה משפטית

1. החברה תמנה לנהג הרכב המורשה לנהוג בו על פי דין ועל פי הפוליסה, עורך דין אשר יגן עליו, או יופיע בשמו, בכל הליך משפטי פלילי או מנהלי שיתנהל כתוצאה מתאונת דרכים בה נפגע אדם עקב השימוש ברכב.
2. אם לא העמידה החברה לנהג עורך דין לפי בקשתו, יהיה רשאי הנהג לבחור בכל עורך דין. התשלום עבור הוצאות שכר טרחה לא יפחת משכר הטרחה שהייתה החברה משלמת לעורך דין מטעמה, לו פעלה החברה לפי סעיף 1 לעיל.
3. החברה לא תשלם לנהג עבור הוצאות משפטיות בערכאות ערעור אלא אם כן הסכימה לכך במפורש ובכתב לאחר שקיבלה חוות דעת מנומקת של עורך הדין אשר הופיע בערכאה קודמת כי יש סיכוי טוב להצלחת הערעור.
4. חבות החברה לתשלום עבור הוצאות משפטיות מוגבלת לסכום הנקוב במפרט.
5. על הנהג המבוטח להמציא לחברה כל מסמך הקשור בהליכים משפטיים ולסייע, ככל הניתן, להצלחת ההליך המשפטי.

ג. אי נהיגה בשבתות ובמועדי ישראל

החברה לא תישא בכל נזק אשר יגרם כתוצאה משימוש ברכב בשבתות ובמועדי ישראל, אלא אם כן השימוש היה לשם פיקוח נפש.

ד. ביטול דמי השתתפות עצמית לפי פרק 2

- החברה תישא בדמי ההשתתפות העצמית שעליך, המבוטח, לשאת בהם בכפוף לתנאים הבאים:
1. הביטוח לפי תוספת זו מתייחס אך ורק לתביעות שהחברה שילמה לפי פרק 2 לפוליסה זו שעניינם "ביטוח אחריות לנזקי רכוש של צד שלישי" והן עולות על סכום השתתפות העצמית הנקוב במפרט. הוא לא יחול על תביעות אשר סכומן נמוך מאותה ההשתתפות העצמית.
  2. הביטוח לפי תוספת זו לא יחול על תביעות אשר נדחו על ידי החברה.
  3. הביטוח לפי תוספת זו יחול אך ורק לגבי תביעה אחת והראשונה, נשאה החברה באחריות ובתשלום אחד לפי תוספת זו, יגיע הביטוח לפי תוספת זו לסימו.
  4. כל זאת בכפוף ליתר תנאי וסעיפי הפוליסה.
- סכומי הביטוח וסכומי ההשתתפות העצמית לפי תוספת שבפרק זה ישתנו לפי השינויים שיחולו במדד, בין המדד הידוע ביום תחילת הביטוח לבין המדד הידוע ביום קרות מקרי הביטוח.

ה. ערך כינון באבדן גמור (חדש תמורת ישן)

הגדרות

בסעיף זה תהיה לכל אחד מהמונחים הבאים המשמעות שלהלן:

“אובדן גמור” -

1. נזק או אבדן לרכב ששמאי הרכב קבע לגביו, כי יצא הכלל שימוש והנזק הישיר נגרם לו, למעט נזק ישיר שנגרם מירידות ערך, הוא 60% (שישים אחוזים) ומעלה משווי הרכב.
2. הרכב אינו ניתן עוד לשיקום והוא נועד לפירוק בלבד.
3. הרכב נגנב ולא נמצא תוך 30 ימים.

“רכב ישן” -

רכב המבוטח לפי פוליסה זו, שגילו במועד קרות מקרה הביטוח מסוג אובדן גמור, כהגדרתו לעיל, הוא עד 12 חודשים מיום עליית הרכב לכביש.

“רכב חדש” -

מחיר רכישה של רכב חדש של אותו יצרן מאותו דגם וסוג כולל תוספות מיוחדות לרכב אם נכללו בביטוח לפי הפוליסה או במפרט בכפוף לפרק 1 סעיף ז' - אבדן גמור לרכב שלא שילמו בעדו מיסים - כמפורט להלן:

1. במקרה של רכב עם פטור רב פעמי ו/או לצמיתות אשר המבטח החליט לא לתקנו, יהיה המבוטח זכאי לרכב חדש תמורת ישן בניכוי המיסים.
2. במקרה של רכב עם פטור חד פעמי ממיסים, המבוטח יהיה זכאי לרכב חדש תמורת ישן במידה ויצג הוכחה כי אינו זכאי לפטור חוזר.

הכיסוי

1. פיצוי על בסיס רכב חדש תמורת רכב ישן אם נגרם לרכב המבוטח, במהלך תקופת הביטוח, אבדן גמור על-ידי אחד מהסיכונים המכוסים בפוליסה, ובלבד שתוספת הפיצוי מכוח כיסוי זה לא תעלה בשום מקרה על 15% מערך הרכב המבוטח ביחס לרכב פרטי או 10% מערך הרכב המבוטח ביחס לרכב מסחרי.
2. אם לא ניתן במועד תשלום תגמולי הביטוח לרכוש במדינת ישראל רכב חדש של אותה שנת ייצור, או יצרן ומאותו דגם וסוג, החברה תפצה אותך, המבוטח, כדי מלוא שווי הרכב לפי תנאי הפוליסה ללא הרחבה זו ובתוספת פיצוי לרכישת רכב חדש מסוג דומה לפי הערכת שמאי הרכב ובלבד שתוספת הפיצוי לא תעלה על 15% מערך הרכב המבוטח.

ו. כינון נזק אוטומטי

בניגוד לאמור בסעיף ט' בתנאים הכלליים (פרק 3) יוחזר היקף הכיסוי לפי פוליסה זו לקדמותו לאחר קרות מקרה הבטוח, ללא דמי בטוח נוספים.

ז. הקטנת אבדן מוחלט ל- 50%

במקרה ששיעור הנזק שנגרם לרכב, עולה על 50% משווי הרכב, סמוך לפני קרות מקרה הביטוח, החברה תפצה אותך, המבוטח, כאילו נגרם לרכב אבדן גמור. **הרחבה זו לא תהיה בתוקף לגבי רכב שנקנה ללא מסים אשר בעל הרכב אינו זכאי לפטור חוזר ממיסים.**

ח. סעיף שעבוד

על פי בקשתך, המבוטח, פיצויים באם יגיעו לפי תנאי פוליסה זו, ישולמו לבנק (הזכאי) אשר פרטיו מצוינים ב"מפרט", בהתאם לשיעור ההנאה בזמן קרות האבדן או הנזק, בהתחשב באמור בפוליסה בדבר ביטול הפוליסה, יהיה לביטול הביטוח תוקף רק בזמן שתימסר הודעת ביטול בכתב לבנק (הזכאי) הנ"ל, לפחות 30 יום קודם לביטול.